

Lyset fra Gud

Av Atle Sommerfeldt, biskop i Borg

I mitt barndomshjem var det levende lys på juletreet. De skjelvende små lysene ble høytidelig tent når vi skulle begynne å gå rundt treet og synges julesanger. Selv jeg som var minst forsto at de små flammene krevde varsomhet, for å hindre at treet og huset skulle bli forvandlet til en askehaug.

Senere ble det elektriske lys. De lyste hver dag og hadde mistet stearinlysenes skjørhet. De trengte ikke varsomhet og var ikke skjelvende og urolige. De elektriske lysene levde ikke på samme måte, de var kunstige.

Å tenne lys er et av den verdensvide kirkes mest brukte uttrykk for å søke kontakt med Gud og det hellige. Lysene hører ikke bare julen til. Dåpsbarn får et lys i dåpsgave fra kirken. I de fleste kirkerom er det nå mulig, også hos oss, å tenne lys i glober eller kasser slik vi har lært det av våre katolske og ortodokse søsken. På gravstedene tennes det lys stadig oftere.

Lystenning er tilgjengelig for alle. Det krever ingen ordrik bekjennelse. Bare denne enkle overgivelse av en tanke, en bønn til noe eller noen som er større enn oss og utenfor vår hverdag og vårt strev.

Gravstedene er lyst opp av lys i den mørke julenatten. På en særlig inntrykksfull måte knyttes forbindelsen mellom slekters gang og den utrolige fortellingen som formidles inne i kirkerommet. I kirkerommet møtes vi av Guds lys for oss og til oss.

Fortellingen hører vi i kirkerommet under julegudstjenestene: Gud som er helt annerledes og større enn vårt «vesle vett», som Ivar Aasen sier, ble menneske. Gud forsto at vi ikke kan forstå hvordan Gud er uten å se og høre en røst vi kan gjenkjenne. Gud så våre lengsles lys og tente sitt lys for oss julenatt, midt i vår verden og i vårt mørke, for å vise oss hvem Gud er.

Gud kom som et spebarn, skjelvende og sårbart, men levende. Varsomt må Josef ha løftet ham opp og lagt ham i krybben, husdyrenes matfat, slik at Maria kunne få svøpt babyen i den kjølige natten. Denne kvelden var Guds lys i verden mer som et skjelvende stearinlys på mitt barndoms juletre, enn en strålende og kraftfull sol som menneskene ikke kan nærme seg, slik vi hører om i Det gamle testamentet. Når Gud er kommet som et spebarn, kan vi alle nærme oss og la oss berøre av varmen fra Guds lys. Vi kan ha tillit til at Gud er med oss i all vår sorg, nød og glede. Et av navnene barnet fikk forteller oss det: Immanuel – Gud er med oss.

Gud er kommet til oss som vår bror og deler våre kår. Vi kan se hvem Gud er og finne veien til livets evige kilde. Så stor er julenatt. Så stort er det lille barnet som ble født denne natten. Jesus er lyset Gud tente for oss for å vise oss hvem Gud er og hvor Gud er å finne.